

ODLUKA I NALAZI

Datum usvajanja: 12. novembar 2015. god.

Slučaj br. 2014-18

Fitim Maksutaj

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 12. novembra 2015. godine sa sledećim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
Gdin Guénaél METTRAUX, član
Gđa Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju
G-din John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Joanna MARSZALIK, pravni službenik
G-din Paul LANDERS, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučila sledeće:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je registrovana 19. marta 2014. godine. Žalilac je naknadne informacije dostavio 21. oktobra 2014. godine.

2. Dana 17. novembra 2014. godine, Komisija je odlučila da o žalbi obavesti Šefa Misije (ŠM) EULEX-a na Kosovu, pozvavši ga tom prilikom da podnese pisanim putem svoja zapažanja povodom konkretne žalbe. Zapažanja ŠM-a su primljena 18. februara 2015. godine nakon čega su prevedena i prosleđena žalioцу radi njegovih naknadnih zapažanja.
3. Dana 27. maja 2015. godine, žalilac je podneo svoja naknadna zapažanja kao odgovor na zapažanja ŠM-a.
4. Komisija je naknadna zapažanja koja je žalilac podneo prosledila ŠM-u dana 19. avgusta 2015. godine.

II. ČINJENICE

5. Dana 11. oktobra 2006. godine, međunarodni tužilac iz UNMIK-a doneo je odluku o otvaranju istrage protiv žalioца i šest drugih saoptuženika za dela: (i) zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja (član 339. iz krivičnog zakonika Kosova (čitaj: KZK) iz 2004. god. i (ii) falsifikovanje dokumenata (član 332. KZK-a), za nepravilnosti koje su nastale u upravi nad zatvorskim gotovinskim računima Dubravi.
6. Dana 29. novembra 2006. godine, žalilac je uhapšen po nalogu za hapšenje izdatom od strane pretpretresnog sudije dana 28. novembra 2006. godine. Dana 29. novembra 2006. godine, tužilac iz Okružnog Tužilaštva Peći, shodno SEC br. 132/06, zatražio je da se žalilac i još jedan saoptuženi, S.L. zadrže u pritvor. Tužilac je krivično delo okarakterisao kao malverzacije u kancelariji (član 340. (1) i (3) KZK), i falsifikovanje dokumenata (član 332. KZK). Dana 29. novembra 2006. godine, pretpretresni sudija okružnog suda u Peći odbio je zahtev za pritvor i umesto toga izdao nalog za ograničeno kretanje žalioца, zabranivši mu pristup određenom mestu i osobi (član 272. Kosovskog zakona o krivičnom postupku 2004. (KZKP)). Ovaj nalog je takođe izdat i za saoptuženika S.L. Ovu meru je produžio pretpretresni sudija u nekoliko navrata (do 28. februara 2007. god., 28. marta 2007. god., 28. maja 2007. god., 28. jula 2007. god., 28. avgusta 2007. god., 28. oktobra 2007. god., 28. novembra 2007. god., 28. januara 2008. god. i 28. februara 2008. god.
7. Dana 18. februara 2008. godine, Veće Okružnog Suda u Peći je, *proprio motu* prekinulo nalog za meru ograničenog kretanja žalioца.
8. Dana 28. februara 2008. godine tužilac je uložio žalbu na odluku Okružnog Suda koju je Veće sudija Vrhovnog Suda odobrilo 28. jula 2008. godine. Mere ograničenog kretanja za žalioца i saoptuženika S.L. su vraćene za još jedan mesec sve do 29. avgusta 2008. godine.

Početna istraga slučaja od strane UNMIK-a 2006-2008

9. Dana 04. maja 2007. godine, međunarodni tužilac je doneo odluku o proširenju istrage kako bi otpočeo istragu protiv još jedne osumnjičene osobe, H.N., i tako povećavši broj osumnjičenih na osam.
10. Dana 28. maja 2007. godine, pretpretresni sudija je produžio vremenski rok za istragu protiv žalioca i saoptuženika S.L. za krivične prekršaje definisane članom 339. i 332. KZK-a do 11. oktobra 2007. godine. Molba je odobrena kao odgovor na zahtev tužioca koji je podneo 06. aprila 2007. godine i naknadno izmenjen 04. maja 2007. godine. Međunarodni tužilac je u svom izmenjenom zahtevu obavestila Sud da se petorica drugih saoptuženika, u dotičnom slučaju, ne smatraju više za osumnjičene već za svedoke u predmetu.
11. Dana 24. jula 2007. godine, tužilac je obustavio istragu protiv osumnjičenog H.N.
12. Dana 27. avgusta 2007. godine, pretpretresni sudija, postupivši na osnovu zahteva tužioca, izmenio je nalog za produžetak istrage nad žaliocem u pogledu krivičnih prekršaja teške malverzacije u kancelariji (član 340. (1) i (3) KZK-a), i falsifikovanje dokumenata (član 332. (1) i (3) KZK-a).
13. Dana 26. septembra 2007. godine, tužilac je obavio razgovor sa žaliocem kao osumnjičenim za krivične prekršaje definisane u članovima 340 (1) i (3) i, 332 (1) i (3) KZK-a. Takođe je obavio razgovor i sa S.L. kao osumnjičenim i to 25. septembra, 01. i 03. oktobra 2007. godine.
14. Dana 01. oktobra 2007. godine, tužilac je izmenio svoju prvobitnu odluku za otpočinjanje istrage nad žaliocem i S.L. kako bi uključio krivične prekršaje definisane u članu 340. (1) i (2) KZK-a.
15. Dana 04. oktobra 2007. godine, tužilac je ponovo otpočeo istragu nad H.N. kako bi uključio krivični prekršaj teške malverzacije u kancelariji kao što je i navedeno u članu 340 (1) i (3) KZK-a. Dana 05. oktobra 2007. godine, tužilac je protiv H.N. podneo zahtev za hapšenje, izdavanje poternice, kao i međunarodne poternice i sudskog pritvora.
16. Dana 26. oktobra 2007. godine, pretpretresni sudija je produžio vremenski rok za istragu do 11. aprila 2008. godine, na osnovu zahteva tužioca.
17. Dana 12. novembra 2007. godine, međunarodni pretpretresni sudija je izdao nalog za hapšenje, poternicu i međunarodnu poternicu za H.N.
18. Dana 14. februara 2008. godine, tužilac je podigao optužnicu protiv žalioca u Okružnom Sudu u Peći (PPQ br. 37/07). Dana 06. aprila

2008. godine, kancelarija međunarodnog tužioca je kopije dosijea predmeta predala pravobraniocu za žalioca shodno člana 307. Kosovskog zakona o krivičnom postupku (KZKP).

Istraga slučaja od strane EULEX-a 2009. – do sada

19. Predmetne spise koji proipadaju gore navedenim slučajevima su međunarodni tužioci UNMIK-a predali EULEX-ovim tužiocima negde između 01. januara i 04. februara 2009. godine. U tom momentu, slučajevi protiv žalioca i S.L. su čekali potvrdu optužbi u pogledu krivičnih prekršaja koji su navedeni u članovima 340. (1) i (3) i 332. (1) i (3) KZK-a. Pored toga, na čekanju je bio nalog za hapšenje, poternica i zahtev za izdavanje međunarodne poternice za H.N.
20. Dana 04. februara 2009. godine, tužioci EULEX-a su podneli zahtev konfirmacionom sudiji Okružnog Suda u Peći tražeći da se predmetni spisi tužilaštva vrata, pozivajući se na članove 304, 306, 326 i 376. KZKP-a (član 304. – podizanje optužnice; član 306. – prvo ispitivanje optužnice i usklađenost iste sa članom 305; član 326 – povlačenje optužnice pre glavnog suđenja; član 376. – izmena i dopuna i produžetak optužnice).
21. Dana 09. februara 2009. godine, EULEX-ov konfirmacioni sudija odbacio je zahtev EULEX-ovih tužilaca za vraćanje predmetnih spisa na osnovu toga da zahtev nije u skladu sa kosovskim zakonom (odluka KAQ br. 45/08).
22. Dana 11. februara 2009. godine, EULEX-ovi tužioci su podneli još jedan dopis Okružnom Sudu u Peći kao odgovor na prethodno donetu odluku konfirmacionog sudije, navodeći da oni žele da povuku optužnicu i traže da im se vrata spisi predmeta kako bi ponovo procenili slučajeve i sprovedi naknadne istrage kako bi pripremili novu optužnicu.
23. Dana 13. februara 2009. godine, konfirmacioni sudija je izdao nalog da se spisi predmeta vrata EULEX-ovim tužiocima i potvrdio povlačenje postojeće optužnice.
24. Dana 21. maja 2009. godine, tužilac je od regionalnog direktorata kosovske policije u Peći zatražio da uđu u jednu sobu u zatvoru u Dubravi i da sačine popis dokumenata i materijala koji su relevantni za ovaj slučaj, da smesti te materijale kod Kosovske policije ("KP") i da o preduzetim postupcima obavesti tužioca. Spomenutu sobu je zapečatila *Guardia di Finanza* 2006. godine.
25. Dana 26. maja 2009. godine, KP je izvestila da su istražitelji zajedno sa četiri EULEX-ova policajca i jednim prevodiocem otišli u posetu zatvoru u Dubravi. Bilo je neophodno da se vrata sobe otvore na silu pošto su bila zaključana a ključevi nisu bili dostupni. Ušavši u sobu zatekli su otvoren prozor i značajan broj mrtvih i živih golubova. Policajci su mogli videti da je bilo oko 60-70 registara sa dokumentima

koji su zapečaćeni od strane *Guardia di Finanza* ali nije bilo uopšte moguće uzeti te registre zbog stanja u kom se soba nalazila a ako bi to i učinili mogli bi ozboljno da ugroze živote policajaca koji bi to radili. Nakon fotografisanja na licu mesta, policajci na savet EULEX-ovog tužioca nisu ništa dirali tako da su registri ostali netaknuti na mestu.

26. Dana 26. marta 2010. godine, EULEX-ovi policajci su obavestili EULEX-ovog tužioca da su oni nadgledali otvaranje zapečaćene sobe u zatvoru u Dubravi dana 26. maja 2009. godine. Oni su takođe naveli da je sobu kasnije očistila profesionalna kompanija za čišćenje i da su čišćenje sobe nadgledali policajci KP-a iz policijske stanice u Istoku. EULEX-ovi policajci su naveli da njihove kolege u KP jedinici za borbu protiv korupcije nisu unapred obavješteni o čišćenju sobe i naknadno su o tome i saznali. EULEX-ovi policajci su naveli da ovo jasno ukazuje na povredu sporazuma postignutog između zatvora u Dubravi, EULEX-ovog tužioca i EULEX-ovih policajaca.
27. Dana 04. maja 2010. godine, žalilac je pisao EULEX-ovom tužiocu sa zahtevom da ga obavesti o statusu njegovog predmeta, koji je od strane EULEX-a registrovan kao žalba (br. registracije žalbe 132/2010).
28. Dana 06. jula 2010. godine, EULEX-ov tužilac je odgovorio žaliocu navodeći da je slučaj u razmatranju i predmet sudskog postupka. EULEX-ov tužilac je posavetovao žalioca da potraži nezavistan pravni savet *"imajući na umu prirodu predmeta bez daljeg odlaganja"*. Pored toga, EULEX-ov tužilac je obavestio žalioca da će njegov branilac koji mu je zakonom dodeljen *"blagovremeno biti kontaktiran, onda kada nastanu neki pomoci u njegovom slučaju"*.
29. Dana 29. juna 2011. godine, žalilac je ponovo kontaktirao EULEX-ovog tužioca žaleći se da on, još od kada je međunarodni tužilac podigao optužnicu u februaru 2008. godine, nije obavješten o statusu njegovog slučaja. U svom dopisu žalilac je spomenuo da mu je data informacija da je optužnica povučena. On je zatražio pomoć od EULEX-ovog tužioca u rešavanju ovog pitanja pošto je bio onemogućen da dobije posao bez dokumentovanih dokaza koji prikazuju da on nije pod istragom. Slučaj je od strane EULEX-a registrovan kao žalba (br. registracije žalbe 137/2011).
30. Dana 15. marta 2013. godine, EULEX-ov tužilac prekinuo je istragu nad H.N. zbog nedostatka opravdane sumnje. U ovoj odluci, EULEX-ov tužilac je obavestio EULEX-ovog pretpretresnog sudiju ... *"o činjenici da je optužnica [za žalioca i S.L.] "povučena i ponovno podizanje iste optužnice će biti zaključeno shodno članu 292(2), tako da se i slučaj protiv njih smatra zatvorenim"*.
31. Dana 15. decembra 2014. godine, Osnovni Sud u Peći doneo je odluku kojom odbacuje optužnice protiv žalioca i S.L. (KAQ br. 45/08 koja datira od 15/12/2014. god. Odluka o optužnici PPQ br-37/07, podneta Sudu dana 14/02/2008. god.).

III. ŽALBE

32. Žalilac zahteva od, *kako on naziva*, "EULEX-ovog Suda" da ga obavesti o statusu njegovog slučaja i, naročito, da potvrdi da je istraga nad njim prekinuta. Žalilac tvrdi "da mu je potrebna odluka od EULEX-ovog Suda da su istrage povodom njegovog slučaja prekinute" kako bi bio u mogućnosti da traži povratak na svoje radno mesto.
33. Žalilac navodi povredu njegovih prava predviđenih članom 6. Evropske Konvencije za ljudska prava.

IV. RELEVANTAN PRIMENLJIV ZAKON

Zajednička akcija

34. Članovi 2. i 3. *Zajedničke akcije Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. god. o Misiji vladavine prava Evropske Unije na Kosovu, EULEX KOSOVO* (u daljem tekstu: Zajednička Akcija), za relevantne delove istih, glasi kao što sledi:

Član 2. Izjava misije

EULEX KOSOVO pomaže kosovskim institucijama, pravosudnim organima i organima gonjenja u njihovom napretku ka održivosti i odgovornosti i u budućem razvijanju i jačanju nezavisnog multietničkog pravosudnog sistema i multietničke policije i službe carine, obezbeđujući da ove institucije budu bez političkog uticaja i da su privržene međunarodno priznatim standardima i najboljoj evropskoj praksi.

EULEX KOSOVO će, u punoj saradnji sa Programima Pomoći Evropske Komisije, sprovesti svoj mandat putem praćenja, podučavanja i savetovanja, dok će zadržati određene izvršne nadležnosti.

Član 3. Zadaci

Kako bi ispunili izjavu misije navedenu u članu 2., EULEX KOSOVO će:

(a) nadgledati, pratiti i savetovati nadležne kosovske institucije u svim oblastima vezanim za šire polje vladavine prava (uključujući službu carine), zadržavajući određene izvršne nadležnosti;

...

(d) obezbediti da slučajevi ratnih zločina, terorizma, organizovanog kriminala, korupcije, među-etničkog kriminala, finansijskog/privrednog kriminala i ostala krivična dela budu pravilno istražena, krivično gonjena, da se donesu pravilne presude i iste budu sprovedene, u skladu sa zakonom na snazi, uključivanjem, gde je to potrebno, međunarodne istražitelje, tužioce i sudije zajedno sa kosovskim istražiteljima, tužiocima i sudijama ili samostalno, i preduzimanjem mera uključujući, ukoliko je potrebno, stvaranje struktura saradnje i koordinacije između policije i organa tužilaštva;

(e) doprinosi jačanju saradnje i koordinacije u celom pravosudnom procesu, naročito u oblasti organizovanog kriminala;

(f) daje doprinos borbi protiv korupcije, prevare i finansijskog kriminala;

V. ZAKON

35. Pre razmatranja osnovanosti žalbe Komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti kao što su formulisani u pravilu 29. Pravidnika o radu Komisije. Komisija konstatuje da nikakve napomene stranke nisu navele u pogledu prihvatljivosti žalbe.
36. Shodno pravilu 25. paragraf 1. iz Pravidnika o radu, Komisija može da ispita žalbe koje se odnose na kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata u sektorima pravosuđa, policije i carine.
37. Prema spomenutom pravilu, a na osnovu koncepta odgovornosti u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu, Komisija ne može da razmatra sudske postupke koji se vode pred kosovskim sudovima. Osim u veoma retkim izuzecima, nije funkcija komisije da se bavi navodima o povredama prava koja je karakteristična za kosovsko pravosuđe.
38. Komisija je ranije našla da postupci koje je EULEX-ov tužilac preduzeo tokom ispitivanja slučaja spadaju unutar izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu a samim tim spadaju i unutar sfere mandata Komisije sve dok optužnica ne bude podignuta kod nadležnog suda da ispita osnovanost slučaja (vidi *B.Y protiv EULEX-a*, 2014-06, par. 12.; *I protiv EULEX-a*, 2013-01, od 27. novembra 2013. god., par. 12.; *E protiv EULEX-a*, 2012-17, od 30. avgusta 2013. god., u par. 20-22; *Z protiv EULEX-a*, 2012-06, od 10. aprila 2013. god. u par. 32; *W protiv EULEX-a*, 2011-07, od 05. oktobra 2012. god. u par. 21; *Hoxha protiv EULEX-a*, 2011-18, od 23. novembra 2011. god. u par. 22; *S.M. protiv EULEX-a*, 2011-11, od 23. novembra 2011. god. u par.15, *Sadik Thaqi protiv EULEX-a*, 2010-02, par. 64.).
39. Komisija je, nakon razmatranja činjenica iz ovog slučaja, zadovoljna jer se ponašanje na koje se žale odnosi direktno na postupanje EULEX-ovih tužilaca u sprovođenju svojih izvršnih funkcija između januara 2009. i decembra 2014. godine tokom kog perioda su EULEX-ovi tužioci bili odgovorni za vođenje krivične istrage nad žaliocem.
40. Pod datim okolnostima, Komisija jednoglasno donosi odluku da žalba spada unutar sfere njihovog mandata i zadovoljava kriterijume prihvatljivosti kao što su izneti.

VI. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. KONVENCIJE

Žalba

41. Kao što je gore navedeno, žalilac navodi povredu njegovih prava pod članom 6. EKLJP.
42. Relevantne stavke te odredbe glase:

Član 6. Pravo na pravično suđenje

1. U određivanju svojih građanskih prava i obaveza ili bilo koje krivične optužbe protiv njega, svaka osoba ima pravo na pravično i javno saslušanje unutar razumnog vremenskog roka od strane nezavisnog i nepristrasnog tribunala utvrđenog zakonom ...

Podnesci od strane stranaka

Trajanje postupka

43. Žalilac tvrdi da je krivična istraga protiv njega otpočeta 11. oktobra 2006. godine i nije završena do 15. decembra 2014. godine, i tako obuhvativši period od preko osam godina i dva meseca.
44. Žalilac dalje tvrdi da zbog istrage koja se vodi protiv njega, nije bio u mogućnosti da povрати posao tokom spomenutog perioda.
45. U svojim podnescima, ŠM navodi da je slučaj predat EULEX-u od strane UNMIK-a u januaru 2009. godine i zaključen je konačnom odlukom Osnovnog Suda u Peći u decembru 2014. godine.
46. Pored toga, ŠM tvrdi da je EULEX-ovo tužilaštvo preduzelo istražne mere nad slučajem 2009. godine i početkom 2010. godine, i navodi da je bilo perioda od marta 2010. do marta 2013. godine gde nije bilo pokušaja od strane tužioca da zaključi slučaj. Takođe je ŠM izjavio da je, dana 15. marta 2013. godine, EULEX-ov tužilac zvanično okončao istragu nad saoptuženikom podnosioca žalbe i slučaj protiv žalioca smatrao zaključenim shodno člana 292.(2) ZKP-a. Pregled žaliočevog slučaja je preduzela kancelarija EULEX-ovog glavnog tužioca u novembru 2014. godine.

Što se tiče navoda o povredi žaliočevih prava shodno članu 6. (1) Konvencije, ŠM tvrdi da *“pravo na saslušanje unutar razumnog vremenskog roka postoji zato da optuženi ne bi morao da čeka predugo na optužbu i da optužba bude određena”*. On dalje tvrdi da procena termina šta je *razumno* vreme zavisi od određenog broja faktora uključujući i složenost slučaja, ponašanje optuženog i ponašanja vlasti.
47. U tom pogledu, ŠM konstatuje da ništa u konkretnom predmetu ne nagoveštava da je ponašanje žalioca odužilo slučaj i da interna ispitivanja koja je EULEX vodio nisu otkrila da je slučaj nakon podizanja optužnice bio naročito komplikovan. ŠM je dalje naveo da čak i da je to bio slučaj, ipak ne može biti opravdanje za vlasti da makar pokušaju da istupe sa slučajem.
48. Pored toga, ŠM priznaje da istraga nije zaključena unutar vremenskog okvira kog bi EULEX idealno želeo.

Informisanost žalioaca

49. Žalilac tvrdi da nije bio obavešten od strane EULEX-a o statusu istrage i krivičnom gonjenju koje se vodilo nad njim.
50. Žalilac tvrdi da je 29. juna 2011. godine, zatražio od EULEX-ovog tužioca "*pomoć da reši moj slučaj*" zato što nije bio u mogućnosti da povрати svoje radno mesto bez dokumenta koji dokazuje da nije više pod istragom. Žalilac tvrdi da on nikada nije dobio nikakav odgovor na to pismo od EULEX-a.
51. U odgovoru, ŠM tvrdi da pre nego što je EULEX preuzeo slučaj, nije postojala obaveza na strani EULEX-a da obavesti žalioaca o statusu slučaja koji se vodi protiv njega. ŠM dalje tvrdi da EULEX-ovi tužioci nisu obavestili žalioaca o povlačenju optužnice, što se desilo 11. februara 2009. godine, zato što su nameravali da nastave sa krivičnim postupkom protiv njega a takođe i da, shodno KZKP-u, tužilac nije imao obavezu da žalioaca obavesti. On dalje navodi da član 326. KZKP-a obavezuje Sud da obavesti stranke o postupcima ukoliko je optužnica povučena nakon što je slučaj već došao do faze glavnog suđenja i napomene da KZKP ne predviđa situaciju kada je optužnica povučena u ranijoj fazi.
52. ŠM takođe navodi da je žalilac, u suštini, bio upoznat da je optužnica povučena zato što je to spomenuo u svom naknadnom pismu tužilaštvu. ŠM nagoveštava da je EULEX-ov tužilac obavestio žalioaca 06. jula 2010. godine da je njegov slučaj bio u razmatranju i da je još uvek predmet sudskih postupaka. On takođe priznaje da EULEX nije odgovorio na žaliočev zahtev za informacije koji datira od 29. juna 2011. godine ali nagoveštava da EULEX-ovi tužioci nisu bili zakonski u obavezi da to učine i da to nije imalo uticaja na žaliočeva prava shodno člana 6. Konvencije.
53. U odgovoru na zapažanja ŠM-a, žalilac tvrdi da su ova zapažanja namenjena da umanje, ako ne i potpuno eliminišu, odgovornost EULEX-ovih tužilaca u pogledu konkretnog slučaja. On dalje tvrdi da nije bio obavešten od strane EULEX-a o činjenici da je optužnica koja je podignuta protiv njega povučena ili da su EULEX-ovi tužioci nameravali da nastave krivični postupak protiv njega uprkos njegovih konstatnih zahteva za dobijanje informacija.

Procena Komisije

54. Komisija je već imala prilike da konstatuje da misija EULEX-a nije Država i da njihova mogućnost da garantuju efikasnu zaštitu ljudskih prava ne može biti upoređena u svim relevantnim aspektima u kojima se to može očekivati od države (vidi *A,B,C,D protiv EULEX-a* br. 2012-09 do 2012-12, od 20. juna 2013. god., par. 50; *K do T protiv*

EULEX-a, par. 53; vidi takođe odluku SKLJP-a za slučajeve br. 248/09, 250/09 i 251/09, od 25. april 2013. god., par. 35.).

55. U svakom slučaju, od komisije je očekivano da razmotri da li je bilo konkretnih i postojećih prepreka koje su možda narušile mogućnost EULEX-u da sprovede brzu i efikasnu istragu nad slučajem. Jedna takva procena nije namenjena da opravda operativne nedostatke koji nisu povezani sa konkretnim i očiglednim izazovima.
56. Za svaki slučaj se od istražnih organa očekivalo da postupaju sa razumevanjem, brzo i ekspeditivno i da ulože resurse srazmerno potrebi i mogućnosti rešavanja datog slučaja. Iako se od istražnih organa ne može očekivati da reše sve slučajeve koji su dospeli do njih, od njih se ipak očekuje da postupaju marljivo, brzo i efikasno kao što nalaže ozbiljnost pitanja koje se istražuje. Stroga posvećenost i pridržavanje tim standardima je naročito važna za jednu misiju vladavine prava koja namerava da služi kao primer društvenoj posvećenosti u sprečavanju nekažnjavanja i usađivanja u isto smisla za odgovornost prema ozbiljnim kršenjima prava. Izostavljanje bilo kog standarda od navedenih rizikovalo bi stvaranje osećaja pristanka na nekažnjavanje i nepoštovanje žrtava koje traže pravdu i odgovornost (odluka SKLJP-a u slučajevima br. 248/09, 250/09 i 251/09).
57. Pravo na pravično i javno saslušanje unutar razumnog vremenskog okvira kao što se propisuje u članu 6. (1) Konvencije namenjeno je da zaštiti *“sve stranke u sudskim postupcima ...protiv preteranih proceduralnih odlaganja (vidi Stogmuller protiv Austrije A 9. (1969) str.40; 1 EHHR 155, 191) ...Pored toga, u krivičnim slučajevima pravo je napravljeno da bi izbegli da okrivljeno lice u neizvesnosti predugo čeka rešavanje svoje sudbine” (Stogmuller protiv Austrije A 9 (1969) str.40; 1 EHHR 155, 191. Cf, Wemhoff protiv FRG A 7 (1968); 1 EHRR 55).*
58. Razmatrajući opravdanost dužine trajanja postupka, komisija je obavezna da ispita određene okolnosti slučaja i da uzme u obzir te faktore kao relevantne u datoj proceni: (1) složenost slučaja, (2) postupanje žalioca, i (3) postupanje nadležne uprave (vidi *Konig protiv FRG A 27. (1978); 2. EHRR 170. PC i Pedersen i Baadsgaard protiv Danske 2004-XI; 42. EHHR 486. GC).*
59. Komisija je uzela u obzir podneske od strane obeju strana u smislu navedenih kriterijuma. Naročito, Komisija uzima u obzir komentar ŠM-a da ništa u trenutnom slučaju ne nagoveštava da je ponašanje žalioca dovelo do produživanja istrage u ovom slučaju i da ne postoji ništa što bi ukazalo na to da je slučaj koji se vodi protiv njega naročito komplikovan. Pored toga, Komisija konstatuje u podnesku ŠM-a u kom on priznaje da je postojao period između marta 2010. i marta 2013. godine kada nije bilo nikakvih pokušaja od strane tužioca da pokrene napred i privede kraju slučaj i da slučaj nije zaključen unutar vremenskog okvira za koji je EULEX možda želeo da se završi.

60. U ispitivanju opravdanosti dužine vremena koje je utrošeno da bi se rešio ovaj slučaj, Komisija nije uzela u obzir početni period tokom kog je UNMIK posedovao slučaj. To je ograničilo njihovo razmatranje na period kada je EULEX bio odgovoran za vođenje istrage nad datim slučajem (od januara 2009. do decembra 2014. god.). Ipak, Komisija konstatuje da je ukupno trajanje procesa koji se vodio protiv žalioca relevantno proceni hitnosti kojom je misija postupila u rešavanju ovog slučaja.
61. Kao što je gore navedeno, Komisija je konstatovala da kada je u januaru 2009. godine UNMIK predao slučaj EULEX-ovom tužiocu postojao je osnovni pokušaj EULEX-ovog tužioca da povuče "nasleđenu" optužnicu protiv žalioca sa namerom da proširi istragu protiv njega. Nakon što je konačno uspeo da povuče optužnicu 13. februara 2009. godine, EULEX-ov tužilac je poslao zahtev KP dana 21. maja 2009. godine da pretraže sobu u zatvoru u Dubravi za dosjee i dokumente koji su povezani sa istragom. Iz gore navedenih razloga dokumenti nisu preuzeti. Ove činjenice su saopštene EULEX-ovom tužiocu od strane KP-a i to dana 26. maja 2009. godine.
62. Sledeći korak, čini se, u vezi navedenih dosjeya i dokumenata preduzet je u martu 2010. godine kada su EULEX-ovi policajci odgovorili na zahtev EULEX-ovog tužioca rado dobijanja novijih informacija o statusu dokumenata i dosjeya. EULEX-ova policija je izvestila da se ne zna lokacija gde se nalaze dokumenti i dosjei pošto su bili izmešteni iz sobe u zatvoru u Dubravi kada su oni intervenisali. Iz toga se može zaključiti, a nikakav dokaz nije predočen kako bi pobio ovu teoriju, da EULEX-ov tužilac nije preduzeo nikakav dalje postupak kako bi dobio te dosjee i dokumente.
63. Komisija smatra da rukovanje konkretno ovim elemntom istrage od strane EULEX-ovog tužioca, u odsustvu bilo kog ubedljivog objašnjenja i u odsustvu bilo kakvih dokaza o praćenju istrage, predstavlja jedan ozbiljan nedostatak u istrazi. Ovo je imalo uticaja na krajnji rezultat trajanja procesa bez ikakvih očiglednih koristi za rešavanje istog. Komisija je upoznata sa praksom rada Suda u ovom pogledu, gde je pronađeno kršenje člana 6. (1) Konvencije na osnovu jedinog primera neobjašnjenim kašnjenjem dovoljnog trajanja bez obzira na krajnju dužinu trajanja postupka (vidi *Bunate Bunkate protiv Holandije* A 248-B (1993); 19. EHHR 477. Cf, *Kudla protiv Poljske* 2000-XI; 25. EHHR 198 GC). Komisija je mišljenja da su ovi nedostaci istrage imali negativan uticaj na krajnji ishod dužine vremena koje je bilo potrebno da bi doneli odluku nad predmetom i doprineli su uskraćivanju prava žaliocu za brže rešavanje slučaja koji se vodio protiv njega.
64. Komisija je takođe ispitala posledice ovih nedostataka za optuženog (*Frydlender protiv Francuske* 2000-VII; 31. EHHR 1152. GC). Komisija konstatuje da je žalilac veoma jasno predočio EULEX-ovom tužiocu, u svom pismu od 29. juna 2011. godine, da trenutno nije bio u

moćnosti da dobije radno mesto dokle god je pod istragom stoga je zatražio od EULEX-ovog tužioca da reši ovo pitanje. Komisija skreće pažnju na pristup suda u vezi slučajeva gde se od administracije zahteva da primeni određenu ekspeditivnost u rešavanju slučaja zbog štetnog uticaja (uključujući mogućnost zaposlenja) po žalioca (vidi, npr., *Buchholz protiv FRG* A 42. (1981); 3. EHHR 597. Cf, *Eastaway protiv UK* hudoc (2004) (direktor kompanije)).

65. Komisija konstatuje da uprkos tome što je EULEX-ov tužilac obavešten o poteškoćama žalioca u vezi zaposlenja, nikakav odgovor žalioцу nije pružen na njegov zahtev za pojašnjenje i rešavanje problema. Nije, sve do 15. marta 2013. godine kada je EULEX-ov tužilac izdao odluku o prekidu istrage protiv H.N., saoptuženog podnosioca žalbe.
66. Komisija je svesna pravnog statusa postupaka koji su postojali u to vreme u odnosu na žalioца i konstatuje da je EULEX-ov tužilac pokušao da iskoristi odluku o prekidu istrage koja je izdata za H.N. kako bi ga obavestio o statusu u pogledu na slučaj koji se vodi protiv žalioца i drugog saoptuženog, S.L., obavestivši Sud "o činjenici da je optužnica u ovom slučaju povučena a ponovno podizanje iste optužnice će biti zaključeno shodno člana 292.(2), i da će se takođe slučaj koji se vodi protiv njih smatrati zaključenim". Ovo međutim nije pružilo nikakvu vrstu efikasnog olakšanja za zaštitu prava žalioца pod članom 6.(1) Konvencije.
67. Komisija takođe konstatuje da je tek nakon što je konkretna žalba saopštena ŠM-u pregled slučaja preduzet od strane kancelarije glavnog tužioca EULEX-a. Taj pregled je konačno doveo do odluke da se od Osnovnog Suda u Peći traži da donese odluku kojom odbacuje optužnicu protiv žalioца i prekida krivični postupak koji se vodi nad njim.
68. Na osnovu gore navedenog i uzevši u obzir određene okolnosti ovog slučaja, Komisija je mišljenja da postupci (koji su trajali od januara 2009. do 15. decembra 2014. godine) nisu sprovedeni na neophodnom nivou marljivosti i ekspeditivnosti. Slučaj je stajao nepomično duži vremenski period a žalilac nije bio obaveštavan u vezi statusa njegovog slučaja uprkos slanja nekoliko zahteva za pojašnjenje. Ova neopravdana kašnjenja ili odlaganja su dovela do kršenja žaliočevog prava na pravično i javno saslušanje unutar razumnog vremenskog roka shodno člana 6. (1) Konvencije.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA, JEDNOGLASNO

1. **Proglašava** žalbe u pogledu krivičnog postupka koji se vodio protiv žalioца od strane EULEX-a između januara 2009. i 15. decembra 2014. godine, prihvatljivim;

2. **Nalazi da je bilo** povrede člana 6.(1) Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
3. **Proglašava** u smislu gore navedenih nalaza činjenica i zakona da je prikladno dati preporuke ŠM-u, i

PREPORUČUJE SLEDEĆE POSTUPKE:

- ŠM treba da dâ izjavu kojom priznaje da su okolnosti slučaja dovele do kršenja žaliočevih prava koja se pripisuju postupcima i/ili propustima EULEX-a u sprovođenju svog izvršnog mandata.
- ŠM treba da preduzme sve neophodne mere kako bi sproveo ispitivanje vezano za korake koje treba da preduzme kancelarija glavnog tužioca EULEX-a (čitaj: KGTE) kako bi osigurali da slučajevi koji su u nadležnosti te kancelarije budu rešeni u skladu sa odredbama člana 6.(1) Konvencije i da jedan efikasan mehanizam za pregled bude stavljen na snagu kako bi osigurali da svi slučajevi slični ovom budu rešavani unutar razumnog vremenskog roka. U tom pogledu, Komisija skreće pažnju na činjenicu da kada je ovaj slučaj bio predmet razmatranja od strane KGTE-a, sam slučaj je brzo doveden do zaključka.

ŠM se poziva da do 12. februara 2016. godine obavesti Komisiju i žalioca o merama koje je preduzeo i rezultatima koje je postigao.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član